

Az MKB Bank NYRT. értékének meghatározása különböző vállalatértékelési módszereken keresztül 2. rész

Összefoglalás: A vállalatértékelés témája mind népszerűbb, mind többek által érintett, vizsgált téma, hiszen egyre fontosabb szerepet tölt be a vállalatok életében, legyen szó akár egy cég eladásáról vásárlásról, esetleg hitel felvételéről. A cikk a vállalatértékelés témakörét a bankok nézőpontjából, azon belül is elsősorban az MKB bank példáján keresztül mutatja be. A külső és belső környezeti elemzés után ismert modellek segítségével próbál képet alkotni a bankszektorról. Kitér a bankok által legtöbbször alkalmazott értékelési módszerekre, mint például a mérlegalapú, az eredménykimutatás-alapú, illetve a diszkontált CashFlow-alapú vállalatértékelési módszerekre. Az értékelések 5 év beszámolóí alapján készültek, néhol azonban historikus adatokra is támaszkodik a minél pontos kalkulációk elkészítése érdekében, hogy pontosabb képet alkothasson Magyarország egyik jól ismert bankjáról.

Kulcsszavak: Vállalatértékelés, piaci alapú értékelés, vagyonérték.

Abstract: The topic of company valuation is both more popular and a subject that is being investigated by many people. I think it plays an increasingly important role in the life of companies, whether it is a question of selling or buying a company or taking out a loan. The article presents the topic of company valuation from the point of view of banks, primarily through the example of MKB Bank. After the external and internal environmental analysis, the article tries to form an image of the banking sector using well-known models. It covers the most commonly used valuation methods used by banks, such as balance sheet-based, profit and loss-based, and discounted cash-flow-based company valuation methods. The evaluations were made based on 5-year reports, but in some cases, historical data is also relied on to make the most accurate calculations, in order to create the most accurate picture of one of Hungary's well-known banks.

Keywords: Company valuation, market-based valuation, asset value.

* Dunaiújvárosi Egyetem,
Társadalomtudományi Intézet,
Gazdálkodás és menedzsment
BA-hallgató

** Dunaiújvárosi Egyetem,
Társadalomtudományi Intézet,
E-mail: keszia@uniduna.hu

[44] Az MKB Bank Története. <<https://www.mkb.hu/az-mkb-bankrol/bemutakozunk/tortenet>> (Utolsó letöltés: 2022. 10. 01.)

[45] Az MKB bankról. <https://web.archive.org/web/20111128041033/http://www.mkb.hu/az_mkb_bankrol/bemutakozas/tortenet/index.html> (Utolsó letöltés: 2022. 10. 01.)

MKB Bank Nyrt. bemutatása

Ebben a fejezetben az MKB Bank Nyrt. (továbbiakban: MKB, bank, társaság) általános bemutatása a célunk. Röviden ismertetjük a Bank történetét, az alapítástól kezdve napjainkig. Ezt követően a szervezeti felépítést fogjuk ismertetni, valamint a bank különböző tevékenységi területeit, majd a 2022-es év első félévének eredményeit.

A BANK TÖRTÉNETE

Az MKB Bank Nyrt. működését 1950-ben kezdte meg, így a hazai bankrendszer egyik legrégebbi tagjának számít. Alapításának egyik legfontosabb célja a külkereskedelemmel kapcsolatos bankári feladatok ellátása volt. A kereskedelmi banki felhatalmazást az 1987-es bankreform során kapta meg, számos más hazai bankkal, például a Kereskedelmi és Hitelbankkal (K&H) valamint a Budapest Bankkal (BB) együtt. Ezen felhatalmazásnak köszönhetően a Bank a hagyományos üzletágai megerősítése mellett új üzletágakat is beindított, amiket sikeresen fel is futtatott. A hazai vállalatok teljeskörű kiszolgálása hamarosan a Bank fő üzletágává nőtte ki magát. (44)

A MKB által 1994. július 15-én megtartott rendkívüli közgyűlés az egész hazai bankszektor szempontjából történeti jelenségű eseménynek számított. Ezen a közgyűlésben lezáródtak a bank privatizációjáról szóló tárgyalások, és hivatalosan is új korszak kezdődött, az első hazai nagybank, az MKB Bank magánosítása. A bank magánkézbe adása egy többlépcsős folyamat keretében valósult meg, ennek első lépésként a mai BayernLB (akkor: Bayerische Landesbank Girozentrale – BLB) 25%-os részesedést szerzett a Bank tulajdonosi szerkezetében, míg az European Bank for Reconstruction and Development (EBRD) 16,7%-os részesedésre tett szert. Mivel a befektetők bizalma folyamatosan növekedett, így 1995 elején a Deutsche Investitions und Entwicklungsgesellschaft (DEG) 8,3%-os részesedést vásárolt a Magyar Államtól. A privatizáció sikeres lezárását jelentette az a tranzakció, amikor a BayernLB megvásárolta az Állami Privatizációs és Vagyonkezelő Rt. (ÁPV Rt.) portfóliójában lévő 25,8%-os részvénytársaságot. [45]

Az Állami Pénz- és Tőkepiaci Felügyelet 2162/1998. december 29. számú engedélye felhatalmazta a BayernLB-t, hogy megvásárolja a DEG teljes MKB-részesedést megtestesítő részvénytársaságját. Ezen adás-vétel után a BayernLB részesedése

csaknem 75%-ra nőtt. A következő hónapokban további tranzakciók révén még a BAWAG szerzett tulajdonosi hányadot a Bankban, 2012-re ez a kettő cég lett a Bank kizárólagos tulajdonosa. [46]

2014-ben a Magyar Állam megvásárolta a BayernLB-től a bankot, és néhány évvel később, 2019-ben eladta azt a Mészáros csoportnak, akik a bank részvényeit a Magyar Bankholding Zrt.-be (továbbiakban: bankholding, holding) apportálták. A holding így már 3 hazai nagybancot is birtokolt, név szerint a Budapest Bank Zrt.-t, a Takarékbanc Zrt.-t és az MKB Bank Nyrt.-t. A Magyar Nemzeti Bank 2020-ban adta meg az engedélyt, hogy a Budapest Bank, illetve a Takarékbanc részvényeit is a bankholdingba apportálják, így megteremtve a lehetőséget, hogy egy kétlépcsős, hármas fúzió révén egybeolvassza a három fent megnevezett Bankot, és egyként működjön tovább. Először a Budapest Bank olvadt be az MKB Bank-ba 2022. április 1-jén, majd a tervek szerint a Takarékbanc 2023. május 1-jétől az MKB része. [47]

AZ MKB BANK NYRT. SZERVEZETI FELÉPÍTÉSE

Az igazgatóság a társaság ügyvezető szerve, melynek tagjai képviselik a bankot harmadik személyekkel szemben, valamint bíróságok és más hatóságok előtt. Az igazgatóság kizárólagos hatáskörébe tartozik, a közgyűlés napirendjére helyezett ügyekre vonatkozó álláspontjának, illetve javaslatának kialakítása és a felügyelőbizottság, valamint a közgyűlés elé terjesztése. Az igazgatóság továbbá vezeti a társaság részvénykönyvét, valamint meghatározza a társaság üzletpolitikáját és üzleti tervét.

A Társaság legfőbb szerve a közgyűlés, mely hatáskörébe többféle feladat elvégzése is beletartozik. Ezen feladatok közé sorolható az Alapszabály elfogadása vagy módosítása, döntés az alaptőke felemeléséről, az Igazgatóság tagjainak megválasztása, az állandó könyvvizsgáló megválasztása, illetve értékeli a vezető tisztségviselők előző üzleti évben végzett munkáját is. [48]

Az alábbi listában összegyűjtöttük, hogy kik az MKB jelenlegi vezető tisztségviselői, és hogy milyen a pozíciót töltöttek be, illetve, hogy pontosan mióta töltik be az adott pozíciót a bankban.

- Dr. Barna Zsolt, 2021. január 1-je óta az elnök-vezérigazgató
- Ginzer Ildikó, 2021. november 16. óta a standard kiszolgálásért felelős üzleti vezérigazgató-helyettese

[46] *MKB márka bemutatása és rövid története.* <<https://magyarbrands.hu/magyar-markak/magyar-markak-adatlapjai/mkb/>> (Utolsó letöltés: 2022. 10. 01.)

[47] *Az MKB Bank Története.* <<https://www.mkb.hu/az-mkb-bankrol/bemutatkozunk/tortenet>> (Utolsó letöltés: 2022. 10. 01.)

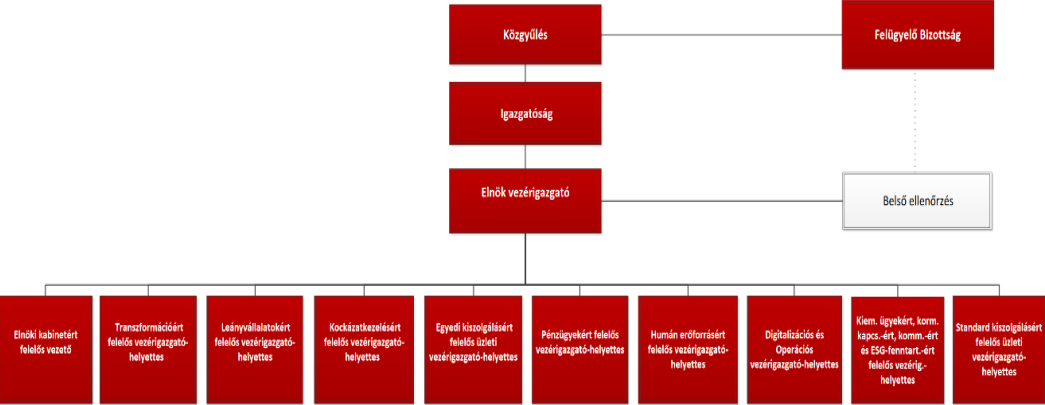
[48] *Az MKB Bank Alapszabálya.* <https://www.mkb.hu/sw/static/file/MKB_Egyesult_Bank_Alapszabaly_egysegos_szerkezetben_2022_04_29.pdf> Letöltés: 2022. 11. 08.

[49] Vezérigazgató és vezérigazgató-helyettesek.
<<https://www.mkb.hu/befektetoknek/tarsasagiras/vezirigazgato-es-helyettesei>>
Letöltés:
2022. 11. 08.

- Dobi Kitti, 2021 júliusától kezdve a bank humán erőforrásért felelős vezérigazgató-helyettese
- Egerszegi Ádám, 2021. december 10. óta transzformációért felelős vezérigazgató-helyettes
- Martzy Antal, 2021 december 8-tól a pénzügyekért felelős vezérigazgató-helyettesi pozíciót látja el
- Szabó Levente, 2021. december 10-től az egyedi kiszolgálásért felelős üzleti vezérigazgató-helyettes
- Dr. Szomolai Csaba, 2021 december 9 óta a kockázatkezelési vezérigazgató-helyettes
- Dr. Mészáros Beatrix, 2022 február 9-től leányvállalatokért felelős vezérigazgató-helyettes [49]

A Bank lapos szervezeti struktúrát használ, ami sokkal hasznosabb tud lenni egy ilyen jellegű cégnél, mint egy divizionális struktúra. Ez a szervezeti felépítés a társosztályok közötti hatékony és gyors együttműködést teszi elérhetővé. Döntéshozatal szempontjából hierarchikusan decentralizáltnak mondható. A 7. ábrán látható szervezeti egységek vezetői felelősek saját egységeiken belül a szakmai színvonal fenntartásáért, valamint a kitűzött célok eléréseért. A következő ábrán láthatjuk az MKB Bank Nyrt. szervezeti felépítését

7. ábra. Az MKB Bank Nyrt. szervezeti felépítése

Forrás: MKB Bank Nyrt. saját honlapja

A 7. ábrán láthatjuk az MKB Bank Nyrt. szervezeti felépítését, amelyben a lapos struktúrán kívül a fölé-alá rendeltségi viszonyok is láthatóak

AZ MKB BANK NYRT. FŐBB TEVÉKENYSÉGI TERÜLETEI

A bank gazdasági tevékenységének egységes ágazati osztályozási rendszere – TEÁOR – alapján főtevékenységnek számít:

– 64.19'08 Egyéb monetáris közvetítés, amely a bank főtevékenysége

További tevékenységek, melyeket a bank elvégez:

– 69.20'08 Számviteli, könyvvizsgálói, adószakértői tevékenység

– 64.91'08 Pénzügyi lízing

– 64.92'08 Egyéb hitelnyújtás

– 64.99'08 Máshova nem sorolt egyéb pénzügyi közvetítés

– 66.12'08 Értékpapír-, árutőzsdei ügynöki tevékenység

– 70.22'08 Üzletviteli, egyéb vezetési tanácsadás

– 66.19'08 Egyéb pénzügyi kiegészítő tevékenység [50]

A társaság számos pénzügyi és kiegészítő pénzügyi szolgáltatást nyújt az ügyfelek számára. A továbbiakban ezen szolgáltatásokat igyekszem bemutatni. A bank hitelt és pénzügyi kölcsönt nyújt lakossági ügyfelektől kezdve egészen a nagyvállalatokig. Pénzforgalmi szolgáltatásokat nyújt, például fizetési számlára történő készpénz be-, illetve kifizetési lehetőséget, valamint bankkártyát bocsát ki. Ezen kívül letéti szolgáltatást nyújt, követelést vásárol, valamint pénzváltásra is van lehetősége az ügyfeleknek.

A befektetési és árutőzsdei szolgáltatások tekintetében a bank többek között befektetési tanácsadással foglalkozik, valamint az ügyfeleknek lehetőségük van saját-számlás kereskedelemre is. [51]

AZ MKB BANK NYRT. EREDMÉNYE 2022 ELSŐ FÉLÉVÉBEN

2022 első félévében a bankcsoport korrigálatlan számviteli eredménye 10,8 milliárd forint volt, ennek köszönhetően az adózott eredmény növekedése az előző negyed-

[50] MKB Bank Nyrt. tárolt cégkivonata, <<https://www.e-cegjegyzek.hu/?ceg-adatlap/0110040952/TaroltCeg-kivonat>> Letöltés: 2022. 11. 09.

[51] MKB Bank Alapszabálya. <https://www.mkb.hu/sw/static/file/MKB_Egyesult_Bank_Alapszabaly_egyseges_szerkezetben_2022_04_29.pdf> Letöltés: 2022. 11. 09.

[52] MKB Bank Nyrt. 2022-es első negyedéves gyorsjelentése.

[53] Tájékoztató az MKB Bank Nyrt. 2022-es első féléves eredményéről.

[52] *MKB Bank Nyrt. 2022-es első negyed-éves gyorsjelentése.*

[53] *Tájékoztató az MKB Bank Nyrt. 2022-es első féléves eredményéről.*

évre tekintve felülmúlta az egyéb átfogó eredmény csökkenését. Ha teljes éveket vizsgáljuk, akkor a korrigálatlan teljes átfogó jövedelem csaknem 5,6 csökkent, amit a számviteli eredmény 3,3 milliárdos csökkenése, és az egyéb átfogó jövedelem 2,3 milliárd forintos csökkenésének eredője adja. A korrigált teljes átfogó jövedelem az első negyedévben 16,3 milliárd forint volt, +5,5 milliárd forintos korrekció miatt. [52]

A mérlegfőösszeg 10 189,7 milliárd volt a második negyedév végén, míg az ügyfélbetétállománya 6 267,5 milliárd forint volt. Az ügyfélhitelek bruttó állománya több, mint 4 500 milliárd forint volt, viszont éves szinten +516,3 milliárd forint bővüléssel számol a bank. Második negyedévben a hitel/betét mutató kis mértékben csökkent, megközelítőleg 74% volt az időszak végén. A saját tőke a második negyedévben 711,7 milliárd forintról 727,8 milliárdra nőtt. A bank első félévi korrigált saját tőkearányos eredménye 30% volt, míg a tőkemegfelelési mutató 17%-os értéket ért el. A saját tőke arányos eredmény, amit a teljes átfogó eredmény alapján kalkuláltak 26,8% volt. [53]

Az MKB Bank Nyrt. belső és külső környezetének vizsgálata

Ezen fejezetben az MKB Bank Nyrt. belső, illetve külső környezetének elemzését fogjuk elvégezni. A belső környezet feltárásához a McKinsey 7S modellt fogom használni, míg a külső környezetet a Porter-féle 5 erő modell segítségével fogom bemutatni.

AZ MKB BANK NYRT. BELSŐ KÖRNYEZETÉNEK VIZSGÁLATA

A következő alfejezetben ismertetni fogjuk az MKB belső környezetének felépülését, rendszerét. A kemény tényezők ismertetése után a puha tényezők feltárását fogjuk elvégezni.

Kemény tényezők

Stratégia: Az MKB Bank Nyrt. rövid és hosszútávú célkitűzései, stratégiai tisztán meghatározottak és a dolgozókkal is folyamatosan egyeztettek azokat, hogy az adott terv mely lépcsőfokánál tart a Bank. Rövidtávú célok közé sorolhatjuk a Takaré-

bank beolvadását, az ügyfélkör integrálását, illetve a bankfiókok, ATM-ek arculatának egységesítését. Az így létrejövő Nagybank hosszútávú célja, hogy hazánk legmodernebb Bankjává váljon, amely nemzetközi terjeszkedésben is fel tudja majd venni a versenyt a konkurenciával.

A bank missziója az ügyfelek magas szintű kiszolgálása, a folyamatos innováció és széleskörű szolgáltatások nyújtása mind magánszemélyeknek, mind vállalatok számára. A bank által a közelmúltban – 2022 első negyedében – elvégzett legfontosabb stratégiai lépés a Budapest Bank Zrt. sikeres beolvasztása volt.

Szervezet: A 7. ábrán láthatjuk az MKB Bank Nyrt. szervezeti felépítését. Láthatjuk, hogy a bank lapos szervezeti struktúrát használ, ami sokkal hasznosabb tud lenni egy ilyen jellegű cégnél, mint egy divizionális struktúra. Ez a szervezeti felépítés a társosztályok közötti hatékony és gyors együttműködést teszi elérhetővé. Döntéshozatal szempontjából hierarchikusan decentralizáltnak mondható. Az ábrán látható szervezeti egységek vezetői felelősek saját egységeiken belül a szakmai színvonal fenntartásáért, valamint a kitűzött célok eléréseért.

Stílus: Bürokratikus vezetési stílus jellemzi a bankot, mert habár a dolgozók szabadabban dönthetnek, a felsővezetők szigorú szabályok szerint végzik munkájukat, amire nem jellemző a rugalmasság. Ebben a vezetési rendszerben minden tervek szerint működik, azoktól eltérni nem, vagy csak kevésbé lehet.

A vezetők többféleképpen is jutalmazták beosztottjaikat. Ezen jutalmazás egyik formája lehet pénzübeli jutalom, amit bónusz vagy fizetésemelés formájában lehet kiosztani, viszont lehet akár dologi is, például egy év végi ajándécsomag.

Puha tényezők

Rendszer: A bank többfajta vállalatirányítási rendszert használ, a különböző okokból kifolyólag, például az üzemeltetési költség csökkentése, munkatársak közötti kommunikáció gyorsítása vagy döntéshozatal egyszerűsítése, segítése végett. Megkülönböztethetünk felhőalapú rendszereket, webes rendszereket, illetve különböző integrált vállalatirányítási rendszereket.

Természetesen nem csak a dolgozók számára készültek informatikai rendszerek. A bank ügyfelei számára elérhető többek között a TeleBank, ami egy általános ügyfélszolgálati rendszer, ahol a bank hiteleivel kapcsolatos információkat szerezhet be az ügyfél, továbbá aktuális kedvezményeket vagy akár árfolyamokat is le tud kérdezni. Ezen kívül a bank internetbanki szolgáltatásokat is nyújt, MKB NetBANKár és MKB Internetbank – korábbi Budapest Bank ügyfelek részére – rendszerek segítségével, ahol lehetőség van tranzakciókat indítani, rendelkezésre álló egyenleget leellenőrizni és még sok másra.

Személyzet: A Bank több mint ezer embert foglalkoztat országszerte, és a folyamatos fejlesztéseknek köszönhetően ez a szám évről évre növekszik. Az ilyen mértékű növekedésnek köszönhetően nagyon változatos a dolgozók szakmai, illetve személyes háttere. A munkahelyi sokféleség és befogadás pedig elengedhetetlen a hatékony működéshez.

Az új munkavállalók kiválasztása többfordulós interjún keresztül történik. Az első körben egy telefonos interjún kell megfelelnie a leendő munkavállalónak, ahol az érdeklődéseiről, céljairól és motiváltságáról kérdezik. Második – és egyben végső – körben egy személyes interjú keretében, ahol az adott osztály vezetőjével kell elbeszélgetni a jelentkező szakmai kompetenciájáról, tanulmányi múltjáról, valamint a jövőbeni céljairól.

Szakértelem: Személyi szinten a bank különböző módokon igyekszik folyamatosan emelni a dolgozói szakértelmét, például különböző, a Bank által támogatott belső vagy külső képzésekkel, vagy felsőoktatási képzések elvégzési esélyének megteremtésével. Így érhető el, hogy a kiosztott feladatokat, hatékonyan és gyorsan végezzék el.

Szervezeti szinten a bank célja a csoportok együttműködésének és problémamegoldó képességének javítása. Az ilyen, és ehhez hasonló fejlesztéseknek köszönhetően a dolgozók teljesítménye folyamatosan javul, ami a vállalat hatékonyságának folytonos növelését eredményezi.

Közös értékek: Az MKB Bank Nyrt. értékeibe tartozik többek között a bizalom, a minőség, az átláthatóság és a felelősség. A Bank továbbá igyekszik fellépni a környezeti, társadalmi problémák megoldásának ügyében különböző alapítványain, programjain, illetve nonprofit szervezetein keresztül.

AZ MKB BANK NYRT. KÜLSŐ KÖRNYEZETÉNEK VIZSGÁLATA

Ezen alfejezetben bemutatjuk az MKB külső környezetét, így egy pontos képet kaphatunk a hazai bankpiacról, illetve az MKB ezen piacon elfoglalt helyéről is.

Új belépők fenyegetése: Más országokhoz hasonlóan, úgy hazánkban is szigorú szabályok vonatkoznak a bankok alapítására. Amennyiben valaki hitelintézetet szeretne alapítani, akkor egy, a Magyar Nemzeti Bank által kibocsátott engedélyre van szükség. Az engedély megszerzéséhez a kérelmezőnek mellékelnie kell a kérelemhez többek között az alapítani tervezett hitelintézet alapító okiratát, a szükséges induló tőke – bank esetében 2 milliárd forint – befizetésére és rendelkezésére állásáról szóló igazolást, valamint az alapítani kívánt hitelintézet szervezeti és működési szabályzatát. [54] Láthatjuk, hogy pénzintézeteket, azon

belül kereskedelmi bankokat alapítani egy hosszadalmas és bonyolult folyamat, éppen ezért nagyon kevés bankot hoztak létre az elmúlt pár évben. Tehát elmondható, a magas belépési korlátoknak köszönhetően alacsony az új belépők fenyegetése.

[54] Hitelintézet alapításának engedélyezése

Helyettesítő termékek fenyegetése: A helyettesítő termékek száma fokozatosan emelkedik a Fintech-cégek elterjedése miatt. A 2008-as válság után megingott az emberek bizalma a hagyományos kereskedelmi bankokkal szemben, és ez utat engedett az olyan cégeknek, amik a bankokkal ellentétben csupán 1–2 pénzügyi szolgáltatást biztosítanak, például pénzküldés, fizetés, biztosítás. Mivel ezek a cégek nem rendelkeznek széles termékpalettával, így nem tudják kielégíteni a hagyományos hitelintézetek minden ügyfelét, viszont az ilyen jellegű Fintech-cégek összeolvadása egyre gyakoribb, amivel a potenciális vásárlóközeg is kiszélesedik. Helyettesítő terméket nyújtanak továbbá a többi kereskedelmi bankok is, mint például az OTP Bank Nyrt, a K&H Bank Zrt, valamint az Erste Bank Hungary Zrt. is. A kereskedelmi bankok esetében az adott ügyfél akár az összes meglévő igényét ki tudja elégíteni egy pénzügyintézetben belül, míg, ha Fintech-cég mellett döntene akkor előfordulhat, hogy csak 2–3 ilyen jellegű vállalkozás segítségével tudná teljesen elfüggetleníteni magát egy kereskedelmi banktól. Láthatjuk, hogy ilyen téren hazánkban nagy és folyamatos fenyegetést jelentenek a helyettesítő termékek jelenléte, és folyamatos bővülése.

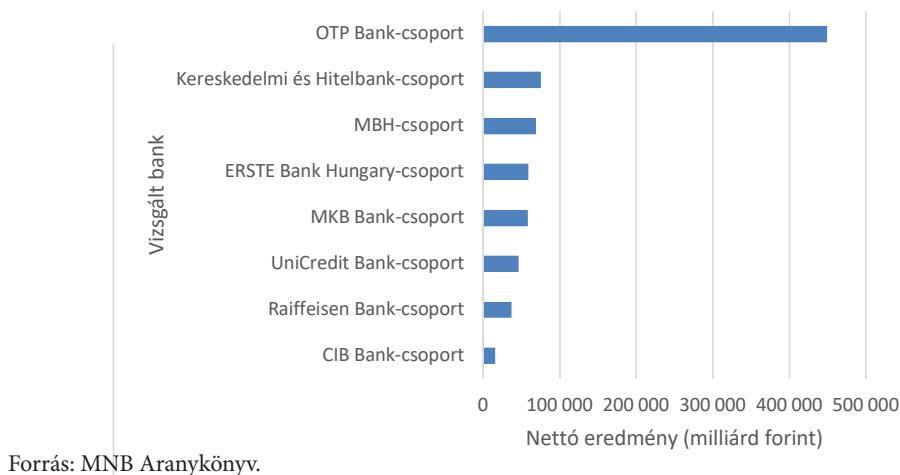
Vásárlók alkuereje: A kereskedelmi bankok nagyban függenek ügyfeleiktől, viszont nem minden ügyfélnek van ugyanakkora alkuereje. Egy átlagkeresetű kliensnek például csekély alkuereje van csupán, mivel a bank csak kevésbé érezné meg távozását, viszont ha a lakossági kliensek nagy része egyszerre szeretné otthagyni a Bankot, akkor az már komoly gondokat tudna okozni. Elmondhatjuk, hogy egy lakossági ügyfélnek elenyésző alkuereje van csupán, mert míg a meglévő és potenciális ügyfelek száma nagy – és ez a szám folyamatosan növekszik – addig a kereskedelmi bankok száma kicsi. Vállalati területen a kis- és középvállalatoknak a lakosságnál már nagyobb az alkuereje viszont még nekik sem szignifikáns, mert az ilyen méretű vállalkozásokból is sok található hazánkban, viszont lakosság- arányosan már kevesebb, így nagyobb az alkuerejük is. Nagyvállalatoknak van a legnagyobb alkuerejük, mivel számuk sokkal kevesebb mint a kis és középvállalatok száma, emellett nagyvállalatok a bank bevételének jelentős részét teszik ki. Ezért egy vagy több nagyvállalati ügyfél távozása nagyon rossz következményekkel járna a bank szemszögéből.

Beszállítók alkuereje: Az MKB esetében beszállítónak számítanak többek között a Posta, irodaszergyártó vállalatok, banki szoftvereket forgalmazó cégek és a Magyar Nemzeti Bank is. Az MNB igen komoly hatást képes gyakorolni az MKB-ra a jegybanki alapkamat, valamint különböző belső bankközi kamatok változtatásával. A hagyományos beszállítóknak – posta, irodaszergyártó vállalatok, banki szoftver forgalmazó cégeknek – viszont csupán elenyésző alkuereje van egy kereskedelmi bankkal szemben, mivel nem fizikai termékeket árulnak, amikhez nyersanyagokra lenne szükség, valamint egy esetleges áremelkedés következtében más szállítót alkalmazhatna a bank. Ugyanerre a meglátásra juthatunk a beszállítók szemzőgének vizsgálatakor is, mivel csupán elenyésző számú bank található hazánkban, így nekik lesz nagy az alkuereje, nem pedig a szállítóknak.

Iparági verseny intenzitása: Az iparági verseny hazánkban igen intenzívnek mondható. Jelenleg nagyjából 17 különböző hitelintézet közül tudnak választani a leendő ügyfelek. Ezen bankok mindegyike komoly befolyással bír, és közülük egyesek már külföldre is elkezdtek terjeszkedni. Az iparági verseny intenzitását erősíti még a kilépési költségek nagysága is. A hazánkban jelen lévő hitelintézetek közül az 5 legnagyobb tavalyi eredményét a következő ábrán láthatjuk.

A 8. ábrán láthatjuk a tavalyi bank rangsort, melyet az MNB tett közzé. Ezen rangsor alapján – mely nettó eredmény szerint vizsgálta a bankokat – 2021-ben az OTP Bank Nyrt. volt a hazai piac legmeghatározóbb alakja, második helyen a K&H Bank Zrt. közel hetedannyi eredménnyel.

8. ábra. Hazai nagybankok rangsora 2021-ben

A nagy konkurenciához pedig hozzásorolható a korábban már bemutatott Fintech-cégek folyamatos térhódítása is, amelyek az internet gyorsaságának és elterjedtségének köszönhetően akár országhatárokon túl is képesek ügyfeleket szerezni, így tovább növelve az iparági verseny intenzitását.

Mérleg és eredménykimutatás alapú vállalatértékelés az MKB Bank Nyrt.-nél

Ezen fejezetben az MKB Bank Nyrt. értékét fogjuk meghatározni a korábban ismertetett vállalatértékelési módszerek segítségével. Elsőként a mérlegalapú módszereket fogjuk bemutatni, majd az eredménykimutatás alapú módszereket.

MÉRLEGALAPÚ VÁLLALATÉRTÉKELÉS

Ezen alfejezetben a bank értékét fogjuk meghatározni mérlegalapú módszerek segítségével. Az eredményeket grafikusán is ábrázoljuk, a könnyebb megértés végett. A számolásokhoz a bank által nyilvánosan megosztott mérleget használtuk.

Könyv szerinti érték

A bank könyv szerinti értékének meghatározásakor az (1) képletet alkalmaztuk, és azt öt évre visszamenőleg kiszámoltuk, amit az alábbi táblázatban láthatunk.

1. táblázat. Az MKB Bank Nyrt. könyv szerinti értéke

Év	2017	2018	2019	2020	2021	2021/2017 (%)
Könyv szerinti érték (millió Ft)	141 279	159 624	193 555	202 974	238 881	169%

Forrás: Saját szerkesztés, saját számolások alapján.

Az 1. táblázatban láthatjuk a vizsgált időszakra vonatkozó könyv szerinti értékeket. A 2021-es érték 69%-kal volt magasabb, mint a 2017-re számított érték. A táblázatból láthatjuk, hogy a könyv szerinti érték évről évre nagyjából 15–20%-kal növekedett, kivéve 2020-ban, ugyanis akkor csak 4%-os emelkedés volt tapasztalható.

A kapott eredményekből látható, hogy a bank csaknem megkétszerezte könyv szerinti értékét a vizsgált 5 év alatt, így a kezdeti 141 279 000 000 Ft-ról 238 881 000 000 Ft-ra növekedett értéke. Ezen érték az elkövetkezendő években várhatóan még gyorsabban fog növekedni, amint végbemennek a bank fúziós tervei.

Korrigált könyv szerinti érték

A korrigált könyv szerinti érték meghatározásához a (2) képletet használtuk fel, és 5 évre visszamenőleg számítottuk ki a bank értékét segítségével.

A korrigált könyv szerinti érték meghatározásához szükséges az eszközök piaci értékének meghatározása. Ehhez a bank számviteli politikáját kellett áttanulmányozni, hisz abban mutatja be, hogy egy adott eszköz könyv szerinti és piaci értéke milyen viszonyban van egymással. A számviteli politika megismerése után a (2) egyenletbe behelyettesítve megállapítható a bank korrigált könyv szerinti értéke, amit az alábbi táblázat foglal össze.

2. táblázat. Az MKB Bank Nyrt. korrigált könyv szerinti értékének alakulása

Év	2017	2018	2019	2020	2021	2021/2017 (%)
Korrigált könyv szerinti érték (millió forint)	237 892	249 281	262 346	275 530	277 939	117%

Forrás: Saját szerkesztés, saját számolások alapján.

A 2. táblázatban láthatjuk a bank korrigált könyv szerinti értékének alakulását a vizsgált időszakban. Évről évre nagyjából 5%-os növekedés volt tapasztalható. A könyv szerinti értéknél tapasztalható 2020-as visszaesés nem látható ezen mutatónál, mivel abban az évben sokkal magasabb piaci értéken tartották számon a bank eszközeit a számviteli politika szerint. A teljes időszakot tekintve az MKB korrigált könyv szerinti értéke 17%-kal volt nagyobb 2021-ben mint 2017-ben, viszont 2020-ról 2021-re alig 1%-ot növekedett ezen érték ugyanis az MKB abban az évben változtatott a számviteli politikáján a támogatott lakossági hitelek egy adott körének besorolásával és értékelésével kapcsolatban. A módosítás értelmében a bank csökkentette az ügyfelekkel szembeni követelések értékelését. A módosítás ellenére a bank értéke a vizsgált időszak végén, tehát 2021-ben megközelítőleg 277 939 000 000 Ft volt.

Likvidációs érték

A bank likvidációs értékét a (3) egyenlet alapján számítottuk ki, a vizsgált időtáv jelen esetben is az elmúlt 5 év volt.

A likvidációs érték meghatározásához szükséges értékeket úgy alakítottuk ki, hogy az eszközök nettó értékesítésének bevételeit az eszközök könyv szerinti értéke adta, eszerint az eszközöket a mérlegben feltüntetett értékükön értékesítettük, a likvidációs költséget pedig úgy alakítottuk ki, hogy az értékesíteni kívánt eszközök könyv szerinti értékének 1%-a adja meg a likvidáció költségeit. Az így kapott eredményeket a 3. táblázatban tüntettük fel.

3. táblázat. Az MKB Bank Nyrt. likvidációs értékének alakulása 2017–2021 között

Év	2017	2018	2019	2020	2021	2021/2017 (%)
Likvidációs érték (millió Ft)	120 769	141 038	175 830	175 048	205 679	170%

Forrás: Saját szerkesztés, saját számolások alapján.

A 3. táblázatból láthatjuk a bank likvidációs értékének alakulását a vizsgált időszakban. A bank ilyen megfontolásból származtatott értéke 2021-ben 70%-kal volt magasabb, mint 2017-ben. Évről évre nagyjából 15–20%-os növekedést tapasztalhatunk az értékek között, kivéve 2020-ban, ugyanis akkor nem

csak a növekedés lassult be, hanem még csökkent is az érték 1%-kal. A táblázatból láthatjuk, hogy a bank likvidációs értéke 120 769 000 000 Ft-ról 205 679 000 000 Ft-ra növekedett a vizsgált időszakban.

Ahogy azt a korábbi fejezetben részleteztük, egy adott vállalat likvidációs értéke a vállalat értékének abszolút minimumának felel meg, ennek értelmében ezen érték adja meg a bankra számolható legkisebb értéket.

Rekonstrukciós érték

A bank rekonstrukciós értékét az (5) egyenlet segítségével számoltuk ki, a vizsgált időtartam ebben az esetben is a 2017 és 2021 közötti időszak volt.

Az (5) egyenletben meg kellett különböztetni a bank kritikus és nem kritikus eszközeinek értékét. Mivel egy pénzügyi intézetet vizsgálunk, így kritikus eszközökhöz másfajta eszközök tartoznak, mint például egy termelő vállalathoz. Kritikus eszköznek vettem a bank pénzeszközeit, a hitelintézetekkel szembeni követeléseket, a származékos pénzügyi eszközöket, az értékpapírokat és az ügyfelekkel szembeni követeléseket. Azért döntöttem így, mert egy bank életében sokkal fontosabbak ezen eszközök, mint a nem kritikus eszközök, viszont természetesen azok is fontosak a bank sikeres működéséhez. Miután meghatároztuk a kritikus eszközöket, kiszámoltuk a helyettesítési értéküket, mégpedig úgy, hogy a fenti eszközök könyv szerinti és korrigált könyv szerinti értékét vettük alapul, amihez hozzáadtuk a rekonstrukció értékét, ami a fent megnevezett eszközök értékének 1%-a volt, ezen 2 tétel összege határozta meg a kritikus eszközök helyettesítési értékét.

A számításhoz fontos másik érték az úgynevezett nem kritikus eszközök likvidációs értéke volt. Az előző értékhez hasonlóan most is első lépés volt az eszközök meghatározása. Nem kritikus eszközökhöz soroltuk az értékesítésre tartott befektetett eszközöket és megszűnt tevékenységeket, az egyéb eszközöket, a tényleges adóköveteléseket, a halasztott adóköveteléseket, a leányvállalatokban, társult és közös vezetésű vállalkozásokban lévő befektetéseket, valamint az immateriális javakat és eszközöket. Ezen eszközök, habár hasznosak a bank egészséges működésének fenntartásához, mégsem olyan fontosak mint a fent felsorolt eszközök. Miután meghatároztuk a nem kritikus eszközöket, ki kellett számolni a likvidációs értéküket, mely az előző részfejezetben ismertetett módon történt.

A bankra kiszámított rekonstrukciós értéket az alábbi táblázatban foglaltuk össze:

4. táblázat. Az MKB Bank Nyrt. rekonstrukciós értékének alakulása 2017–2021 között

Év	2017	2018	2019	2020	2021	2021/2017 (%)
Rekonstrukciós érték (millió Ft)	256 727	266 415	277 928	301 274	308 400	120%

Forrás: Saját szerkesztés, saját számolások alapján.

A 4. táblázatból láthatjuk, hogy a bank rekonstrukciós értékeinek alakulását. A vizsgált időszak végén ezen érték 20%-kal volt magasabb, mint a kezdeti időpontban. Évről évre 5%-os növekedés tapasztalható, kivéve 2021-ben, mivel akkor csupán 2%-os növekedés jellemezte a bankot. Mivel ezen érték leginkább az eszközök korrigált könyv szerinti értékétől függ, így a korrigált könyv szerinti érték számításával foglalkozó részfejezetben látható okok miatt érthető a lassulás mértéke. Viszont az MKB értéke a lassulás ellenére is 256 727 000 000 Ft-ról 308 400 000 000 Ft-ra növekedett a vizsgált időszakban.

Ahogy azt a korábbi fejezetben részleteztük, egy adott vállalat rekonstrukciós értéke a vállalat értékének abszolút maximumának felel meg, ennek értelmében ezen érték adja meg a bankra számolható legnagyobb értéket.

